

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกสามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม ในสภาพที่ต้องเผชิญกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับนานาประเทศ ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งเสริมสร้างประชากรให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องจัดให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการศึกษาสามารถช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะของผู้เรียน ให้รู้จักตนเองรู้จักชีวิต เข้าใจสังคม แล้วนำความรู้ ความเข้าใจมาใช้แก้ปัญหาเสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น (ประภาศรี รอดสมจิตร. 2542 : 1)

นโยบายหลักที่สำคัญประการหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545 – 2549) จึงได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาคนให้เป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักคิด และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รู้จักใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ รู้จักแยกแยะเลือกสรรข่าวสาร ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง และมีความคิดสร้างสรรค์ ภารกิจที่แท้จริงของโรงเรียนก็คือ การสอนให้นักเรียน คิดเป็น และคิดอย่างเป็นระบบ (เกษม วัฒนชัย. 2543 : 2 - 3) การคิดเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง เป็นกิจกรรมทางสมอง การคิดเป็นความสามารถทางสติปัญญาอันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และวุฒิภาวะ โดยใช้สมองเป็นกลไกสำคัญ ซึ่งจะพัฒนาไปได้ด้วยการฝึกฝนบ่อย ๆ ดังนั้นการคิด เป็นสิ่งที่เรียนรู้และพัฒนาได้ ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ อย่างมีความสุข (ยุดา รักไทย. 2542 : 17)

วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาหนึ่ง ที่มีความสำคัญมาก มีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถ นำเอาความรู้ ความเข้าใจ ไปใช้ปฏิบัติในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสม สังคมศึกษา เป็นวิชาที่มีลักษณะพิเศษ คือ มีเนื้อหาสาระขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมถึงวิชาต่าง ๆ ในสังคมศาสตร์ เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา และประชากรศาสตร์ เป็นวิชาหนึ่งที่นำเสนอประเด็นสำคัญและปัญหาต่าง ๆ ได้ นับตั้งแต่เรื่องใกล้ตัว

เรื่องของประเทศและเรื่องของโลก ประเด็นสำคัญ ๆ จะรวมถึงเรื่องราวและปรากฏการณ์ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสภาพแวดล้อมในสังคม ในรูปของการจัดองค์กรและกิจกรรมด้านการปกครองเศรษฐกิจ และสังคม ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ตลอดจน ความหลากหลายของพฤติกรรมกลุ่มชน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น ปัญหาทรัพยากร ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความขัดแย้ง ปัญหาเงินเฟ้อ ปัญหาพฤติกรรมของคนในสังคม จะเห็นได้ว่า ธรรมชาติของวิชาสังคมศึกษามีเนื้อหาสาระกว้าง และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจจะส่งผลกระทบต่อบุคคล สังคม และโลกของเรา วิชาสังคมศึกษาจึงเป็นวิชาพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามความต้องการของประเทศ (สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์. 2541 : 5)

แต่การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เท่าที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม การดำรงชีวิต ไม่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สภาพการเรียนการสอนช่วงที่ผ่านมาจะสอนโดยเน้นหนักทางทฤษฎี สอนเน้นเนื้อหา ขาดการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากกระบวนการสอนของครูที่สอนแบบบรรยายตลอดเวลา ทำให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผลที่ตามมาคือนักเรียนขาดความสามารถในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ขาดการรู้จักคิดวิเคราะห์ (ภาวนา เทียนขาว. 2540 : 7) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมมนาหลักสูตรสังคมศึกษาในปี พุทธศักราช 2542 ในส่วนของเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา สรุปได้ว่า เนื้อหาสาระในหลักสูตรมากเกินไป ครูผู้สอนใช้วิธีบรรยายตามแบบเรียนมากกว่า การฝึกปฏิบัติจริง ทำให้เกิดการท่องจำแทนกระบวนการคิดวิเคราะห์ และวิธีการแก้ปัญหา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 8)

จากการศึกษาผลการประเมินผลคุณภาพการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท ในปัจจุบันยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นได้จากการรายงานผลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2546 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท ผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับต่ำ คือผ่านเกณฑ์ร้อยละ 46.81 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท. 2546 : 6 - 7) และจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ 4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์และปรากฏผลการประเมิน นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. : 15 – 16)

ดังนั้นจึงต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการพัฒนา ให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีขั้นตอน รู้จักวิธีการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูต้องปรับบทบาทจากการเป็นผู้สอนความรู้สำเร็จรูป เป็นผู้แนะแนวกระตุ้นให้นักเรียนรู้จัก คิดวิเคราะห์ นักเรียน มีวิจารณญาณในการทำความเข้าใจ มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดการ บูรณาการ ระหว่างวิชาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ใหม่ ได้อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตดีขึ้น (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2539 : 51)

การที่จะปลูกฝังการคิดเป็น ทำเป็น รู้จักการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม จะต้องมีการคิด และปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ให้ผู้เรียนปฏิบัติการค้นคว้ารวบรวม ข้อมูลคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหาอย่างมีระบบร่วมกัน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรืออีกนัยหนึ่ง คือการคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นการคิดที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในสังคม ในการคิด อย่างมีวิจารณญาณเกิดจากทักษะ ความสามารถที่สุ่มรอบคอบหลายทักษะด้วยกัน เพื่อแสวงหา ความรู้ ความจริงได้อย่างถูกต้อง ช่วยให้เข้าใจความหมายของข้อความ การพิจารณารายละเอียด ของข้อความ การพิจารณาความสัมพันธ์ความสอดคล้องของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความสำคัญของข้อมูล และความสามารถหาข้อสรุปของข้อมูล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของการแก้ปัญหา เพื่อสามารถนำพาตนเองให้รอดพ้นจากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน (คณะกรรมการ ศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. 2540 : 77 – 79) ซึ่งเป็นแนวทางส่งเสริมให้บุคคลไม่ยึดติดกับความคิด แบบใดแบบหนึ่งจะช่วยให้รู้จักการคิดอย่างรอบคอบ กล่าวคือ สามารถที่จะคิดได้หลายแบบ ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เพื่อให้สามารถหาทางแก้ไขได้อย่างชัดเจน (De Bono. 1992 : 152) และ ในการคิดแบบนี้ เดอ โบโน ได้เสนอวิธีการคิด หมวกหกใบ โดยที่หมวกเป็นสัญลักษณ์ของการคิด จะใช้หมวกสีใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น ๆ เช่น การคิดหาข้อเท็จจริง ข้อมูล (ใช้แทนด้วยหมวกสีขาว) การคิดจากความรู้สึก อารมณ์ (ใช้แทนด้วยหมวกสีแดง) การคิดหาข้อดี - จุดเด่น (ใช้แทนด้วยหมวก สีเหลือง) การคิดหาข้อเสีย จุดด้อย (ใช้แทนด้วยหมวกสีดำ) การคิดหาแนวทางใหม่ (ใช้แทนด้วย หมวกสีเขียว) การคิดสรุป การควบคุมการคิด (ใช้แทนด้วยหมวกสีน้ำเงิน) โดยปกติผู้นำหรือหัวหน้า กลุ่ม จะเป็นผู้สวมหมวกสีน้ำเงิน และเป็นผู้ควบคุม หมวกคิดหกใบ เป็นการจัดระบบการคิดสามารถ นำไปใช้ในการพัฒนาการคิดของผู้เรียนได้ง่าย เนื่องจากไม่มีความซับซ้อน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้

พยายามคิด อย่างรอบด้าน คิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดที่น่าสนใจ แทนที่จะยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียว หรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องพิจารณาถึงสิ่งรอบด้านก่อนที่จะตัดสินใจเลือกในการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาซึ่งเป็นวิชาที่มีเนื้อหากว้าง และเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากผู้เรียนเป็นคนที่มีความสามารถในการคิดได้หลายด้าน จะทำให้สามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ของสังคมในยุคปัจจุบัน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา จึงสนใจที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน เพื่อศึกษาว่านักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สูงขึ้นหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าว ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน กับการสอนตามปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบ ของ เดอ โบโน กับการสอนตามปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาในขอบเขตดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท จังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสังคมศึกษา เพิ่มเติม ส 31102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนหันคาพิทยาคม หันคาราชฎรังสรรค์ และโรงเรียนเนินขามรัฐประชานุเคราะห์ มีจำนวนนักเรียน 375 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเพิ่มเติม รหัสวิชา ส 31102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหันคาพิทยาคม อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และเป็นกลุ่มควบคุม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ขอบเขตด้านเนื้อหาและระยะเวลา

เนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาในการทำการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาในหลักสูตรของ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนเรียนรู้ได้ในชีวิตประจำวัน และอยู่ในความสนใจของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร กล่าวคือคิดได้หลายประเด็น ต้องใช้เหตุผล ข้อมูล ข้อเท็จจริง ประกอบการคิด การตัดสินใจ และมีความเป็นไปได้หลายทาง มี 4 เรื่อง คือ

1. ระบบเศรษฐกิจของไทย	จำนวน 3 คาบ
2. สภาพสังคมไทย	จำนวน 3 คาบ
3. การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยทางเศรษฐกิจ	จำนวน 3 คาบ
4. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	จำนวน 3 คาบ

ระยะเวลา

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โดยใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ รวม 12 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยทดลองเองทั้งสองกลุ่ม

ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย จะศึกษาตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอน แบ่งเป็น 2 วิธี คือ
 - 1.1 การสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน
 - 1.2 การสอนตามปกติ
2. ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร ได้แก่
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
 - 2.2 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน หมายถึง การสอนด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อการพิจารณาสถานการณ์ หรือเรื่องราวที่ปรากฏทีละด้าน ได้แก่ ด้านข้อมูล ข้อเท็จจริง (แทนด้วยหมวกสีขาว) ด้านอารมณ์ ความรู้สึก (แทนด้วยหมวกสีแดง) ด้านข้อดี หรือจุดเด่น (แทนด้วยหมวกสีเหลือง) ด้านข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือข้อควรระวัง (แทนด้วยหมวกสีดำ) ด้านความแปลกใหม่ การคิดสร้างสรรค์ (แทนด้วยหมวกสีเขียว) ด้านการสรุป การควบคุมการคิด เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ (แทนด้วยหมวกสีน้ำเงิน) โดยมีขั้นตอนการสอน คือ การนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การหารายละเอียดเพิ่มเติม และการสรุป

การสอนตามปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนโดย การสร้างความสนใจ การแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม นำเสนอบทเรียนใหม่ ให้แนวการเรียนรู้ ขั้นปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผล และการสรุป

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การคิดที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อตัดสินใจ และนำไปสู่การสรุปเป็นข้อยุติอย่างสมเหตุสมผล โดยมีกระบวนการคิดที่มีขั้นตอน ดังนี้ คือ การนิยามปัญหา การรวบรวมข้อมูล การจัดระบบข้อมูล การตั้งสมมติฐาน การสรุปอ้างอิงโดยใช้หลักตรรกศาสตร์ การประเมินและการสรุปอ้างอิงก่อนตัดสินใจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียน ทางด้านพุทธิพิสัย ในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา สาระที่ 2 เรื่อง หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ในสังคม สาระที่ 3 เรื่อง เศรษฐศาสตร์ และสาระที่ 5 เรื่อง ภูมิศาสตร์ ซึ่งความสามารถดังกล่าว สามารถวัดได้จากการตอบแบบทดสอบที่พิจารณาได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา โดยผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพแล้ว

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียน ที่เกิดจากทักษะความสามารถที่สุ่มรอบคอบหลายด้าน เพื่อแสวงหาความจริง ได้แก่ ความเข้าใจ ความหมายของข้อความ การพิจารณารายละเอียดของข้อมูล การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความสำคัญของข้อมูล ความสามารถในการหาข้อสรุป

ของข้อมูล ประกอบกันเพื่อประเมินข้อสรุปต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งความสามารถดังกล่าวสามารถวัดได้จากการตอบแบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพแล้ว

วิชาสังคมศึกษา หมายถึง วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 เรื่อง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิต ในสังคม สาระที่ 3 เรื่อง เศรษฐศาสตร์ และสาระที่ 5 เรื่อง ภูมิศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหันคาพิทยาคม อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาสังคมศึกษาเพิ่มเติม รหัสวิชา ส 31102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 60 คน 2 ห้องเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 เรื่อง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิต ในสังคม สาระที่ 3 เรื่อง เศรษฐศาสตร์ และสาระที่ 5 เรื่อง ภูมิศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบ ของ เดอ โบโน ซึ่งทำให้ผู้เรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2. ผลการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน เป็นแนวทางสำหรับครูในการเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ได้แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนนำวิธีคิดไปพัฒนาการคิดของตนเองได้อย่างเป็นระบบ และเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง
4. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
5. เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำไปใช้พัฒนาการคิดรูปแบบอื่น ๆ ตลอดจนสามารถให้บุคคลนำไปพัฒนาระบบการทำงานทั้งโดยส่วนตัวและการทำงานเป็นกลุ่ม